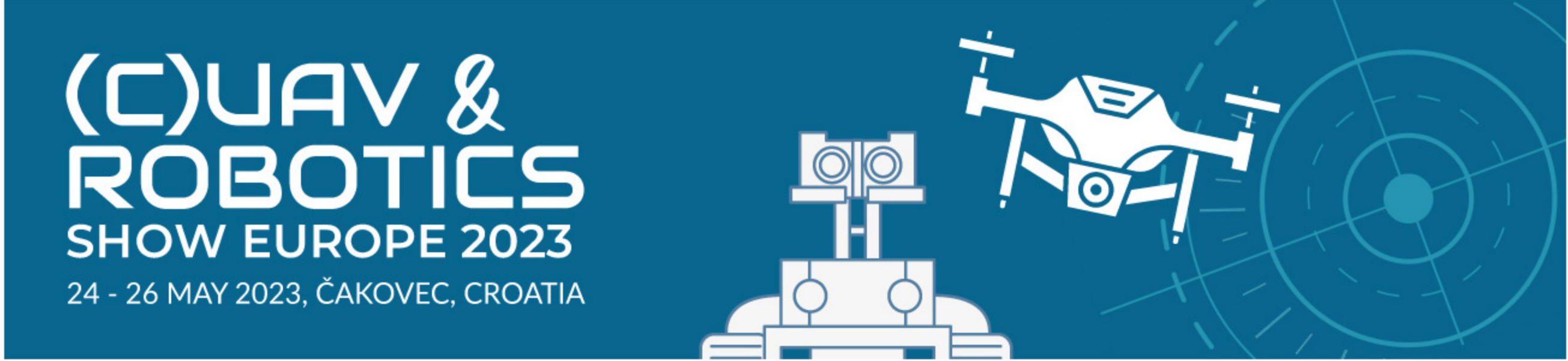

POVEZANE VIJESTI

Predstavljani planovi za obranu od požara za nadolazeću sezonu

Na konferenciji "Požari u Hrvatskoj: obrana i prevencija 2022" održanoj 14. studenog u Zagrebu analizirane su aktivnosti poduzete u sklopu obrane od požara u sezoni 2022. godine i najavljene novosti u prevenciji te boljoj organizaciji u pripremi za nadolazeću sezonu

Smanjiti najveće rizike i povećati kapacitet za odgovore na same katastrofe

U Zagrebu je održana 4. statusna konferencija jutarnjeg lista o požarima u Hrvatskoj na kojoj je prikazana analiza poduzetih aktivnosti u požarnoj sezoni 2022. te najava novosti u prevenciji za 2023. godinu

U odnosu na prošlu godinu zabilježeno 13 posto više požara, a povećao se i broj ozlijeđenih i smrtno stradalih od požara

Prema izvješću Državnog vatrogasnog operativnog centra 193. od početka godine do 31. listopada ukupno je zabilježen 14.241 požar, što je povećanje od 13% u odnosu na prošlu godinu kada su zabilježena 12.574 požara

Vlada prihvatila prijedlog Strategije upravljanja rizicima od katastrofa do 2030.

Kroz Strategiju su planirana 82 projekta ukupne vrijednosti 13,6 milijardi kuna, ponajviše europskih sredstava

7.12.2022.

Što donosi Strategija upravljanja rizicima od katastrofa do 2030. godine?

Poplave, potresi, požari, epidemije i pandemije, ekstremne temperature, suše, snijeg i led, onečišćenje mora, klizišta, sve su to rizici s kojima smo se suočili u proteklih godinu, dvije. Preostale su nam još industrijske nesreće, nuklearne i radiološke nesreće, zaslanoženost kopna i bolesti bilja, s kojima se srećom nismo morali uhvatiti u koštac.

Ovo je, naime, popis grupa rizika s kojima se naša zemlja može susresti, a dio su Strategije upravljanja rizicima od katastrofa do 2030. godine. Riječ je o prvom dokumentu koji predstavlja sveobuhvatan, jedinstven i proaktivan pristup upravljanju rizicima od katastrofa, usmjerava aktivnosti i ulaganja na području upravljanja rizicima, što podrazumijeva sve faze upravljanja rizicima od katastrofa, od prevencije, pripravnosti do odgovora na katastrofe.

"Donošenje ove Strategije, kroz koji su planirana 82 projekta ukupne vrijednosti 13.627.711.496 kuna, dodatna je potvrda da Hrvatska već poduzima sve potrebne korake u cilju povećanja spremnosti i otpornosti na katastrofe", rekao je ministar Božinović prilikom predstavljanja nacrtu Strategije.

Upravljanje katastrofama

Činjenica je da u posljednje vrijeme lokalni i globalni događaji mijenjaju način razmišljanja o upravljanju katastrofama. Utjecajem klimatskih promjena dolazi od ekstremnih vremenskih nepogoda i njihovih posrednih i neposrednih posljedica. Zarazne bolesti, industrijske nesreće i druge prijetnje nanose ozbiljnu štetu ljudima, okolišu i gospodarstvu. Sustav civilne zaštite u RH također se mora prilagoditi novim izazovima, s ciljem učinkovitijeg djelovanja.

"Svjedoci smo sve učestalijih i intenzivnijih pojava katastrofa u svijetu, kojih nije pošteđena ni Hrvatska, a koje su primarno rezultat klimatskih promjena. Analize stručnjaka, pogotovo meteorologa, i njihove predikcije govore o trendu ekstremnih pojava razorne snage s velikim posljedicama po ljudske živote i materijalna dobra, koji nije kratkoročan i koji, nažalost, postaje naša realnost", pojasnio je Božinović nužnost donošenja ovog nacionalnog dokumenta, koji kao preduvjet predstavlja i ključni dokument za korištenje sredstava iz europskih fondova, programa i instrumenata u financijskom razdoblju od 2021. do 2027.

Strategija objedinjuje i određuje prioritete aktivnosti za upravljanje rizicima od katastrofa, definirana ključna područja intervencije i izvore financiranja tih aktivnosti, te prati ukupna ulaganja u upravljanje rizicima, kao i njihov učinak. Kroz planirane projektne aktivnosti Ministarstva unutarnjih poslova, planira se opremanje, osposobljavanje i poboljšanje pripravnosti i kapaciteta za odgovor u sustavu civilne zaštite uključujući izgradnju, rekonstrukciju, opremanje i stavljanje u funkciju Nastavnog nacionalnog središta civilne zaštite (centralno u Jastrebarskom te ispostave u Divuljama i Bizovcu), Situacijskog središta za koordinaciju provedbe mjera civilne zaštite (u Zagrebu) i pet regionalnih centara civilne zaštite (u Zagrebu, Splitu, Osijeku, Rijeci i Varaždinu). Također je u planu i nabava dva protupožarna zrakoplova putem resceU Mehanizma unije za civilnu zaštitu te pet višenamjenskih modularno opremljenih helikoptera za pomoć osobama stradalim u nesrećama i katastrofama, kao i za brzi prijevoz timova za spašavanje na mjesto nesreće.

U sklopu Strategije izrađen je i prvi Akcijski plan upravljanja rizicima od katastrofa, kao smjernica za provedbu Strategije do 2024. godine. A jedan dio tog plana odnosi se upravo na požare. Požari otvorenih prostora postali su velik izazov, kako za RH i mediteranske zemlje, tako i za cijelu Europu. Mediteranske zemlje zbog nepovoljnih klimatskih uvjeta najviše su pogođene. Sve dulja i češća sušna razdoblja pogoduju nastanku požara, posebice u priobalnim županijama, i predstavljaju nužnost provedbe mjera prilagodbe klimatskim promjenama. Prema podacima Hrvatskih šuma, Republika Hrvatska ima 2.759.039 hektara šumskih površina. Od navedene površine čak 80 posto u državnom je vlasništvu, a manji dio nalazi se u privatnom vlasništvu.

Požari kao stalna opasnost

U Hrvatskoj se u posljednjih 20 godina prosječno godišnje dogodi 275 šumskih požara koji opožare oko 13.000 ha šuma i šumskog zemljišta. Ostali požari i opožarene površine otpadaju na požare raslinja koji nisu isključivo šumski požari. U zadnjih 40 godina uočen je trend rasta broja požara otvorenog tipa i posljedično njima opožarene površine.

Analizom požara u RH u posljednjih 30 godina uočena su dva vremenska razdoblja s najvećim brojem požara. Prvo razdoblje je u ožujku i travnju, gdje veći broj požara izbija u kontinentalnom dijelu i u vezi je s početkom poljoprivrednih radova. Drugo razdoblje je u srpnju i kolovožu i vezano je isključivo za priobalne i otoke. Također dolazi od požarnih anomalija, tako da se zbog dugih sušnih razdoblja požarni maksimumi pomiču u razdoblja koja do sada nisu zabilježena (2020. godina - zimsko razdoblje i veliki požari raslinja na vrlo niskoj temperaturi). Najugroženija područja su četiri dalmatinske županije, od kojih se posebno ističu Šibensko-krninska i Splitsko-dalmatinska.

Promijenjeni klimatski uvjeti s dugotrajnim sušnim i vrućim razdobljima, koji se posebice javljaju posljednjih desetljeća, izravno utječu na učestalost i intenzitet požara raslinja. Kao jedna od preventivnih mjera za zaštitu šuma i drugog raslinja od požara, izuzetno je važna svakodnevna procjena potencijalne meteorološke opasnosti od požara kao i pravodobna informacija o trenutnim meteorološkim uvjetima na području požara, te prognozirane vrijednosti brzine i smjera vjeta, maksimalne temperature zraka, količine oborina, relativne vlažnosti zraka i dr. nekoliko dana unaprijed. Sve te mjerene i prognozirane meteorološke veličine se primjenjuju kao ulazni podaci u modele procjene opasnosti od požara i modele širenja požara.

A kako prekogranična suradnja može pomoći u upravljanju krizama, prvenstveno požara, i kako povući europski novac vidjet ćemo na primjeru projekta Firespill. Nositelj projekta koji okuplja 14 partnera iz Italije i Hrvatske je javna ustanova RERA S.D. za koordinaciju i razvoj Splitsko-dalmatinske županije. Potkraj studenog, u organizaciji Splitsko-dalmatinske županije i projekta Firespill, u Splitu je održana radionica tijekom koje su sudionici obišli sgrađilište budućeg Nastavnog regionalnog središta za osposobljavanje operativnih snaga sustava vatrogastva u Vučevici, na području općine Klis.

Kako se moglo čuti, cilj projekta Firespill je povećanje kapaciteta organizacija hitnih službi, u svrhu poboljšanja prekogranične učinkovitosti kod rješavanja prirodnih i katastrofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem, smanjujući pri tome izloženost stanovništva utjecaju opasnosti. Na ovaj način namjera je povećavati sigurnost hrvatskog i talijanskog jadranskog bazena, poboljšavanjem mjera i instrumenata za prevenciju i upravljanje u hitnim slučajevima. Iz ovog Centra će se koordinirati, educirati i osposobljavati osoblje u području zaštite od prirodnih i drugih nesreća, ali i educirati i osposobljavati osoblje u području zaštite od prirodnih i drugih nesreća. Također, predviđeni su izgradnja i opremanje simulacijskih objekata, organiziranje vježbi i seminara za naprednu obuku, poput prekogranične razmjene znanja, te pokazne vježbe spašavanja civila i slično.

Centri za obuku vatrogasnih snaga u Vučevici i Kuli Norinskoj

Izgradnjom Regionalnog centra za obuku vatrogasnih operativnih snaga na Vučevici (SDŽ), Hrvatska hitna služba stat će uz bok najučinkovitijim službama te vrste u Europi i biti primjer dobre prakse na regionalnoj razini. Izgradnja i opremanje ovog centra sufinancirana je bespovratnim sredstvima iz projekta FIRESPELL u sklopu prekograničnog programa INTERREG Italija - Hrvatska. Prema planu grade se objekti A i D te pristupne ceste čija vrijednost iznosi 35.944.999,10 milijuna kuna bez PDV-a (odnosno 44.931.248,88 s PDV-om).

Hrvatska se nada da će Firespill hrvatske hitne službe pozicionirati u sam europski vrh, s obzirom na to da je projektom predviđena nabava vozila, opreme i telekomunikacijskih sustava stožernih zapovjedništava, izgradnja centra za obuku vatrogastva i raznih poligona kako bi se u slučaju elementarnih nepogoda smanjile štete na ljudstvu i imovini te osposobili svi naši stručnjaci za pružanje kvalitetan odgovor na sve izazove koji nas očekuju. Centar u Vučevici imat će suvremene simulacijske sadržaje, organizirati vježbe, seminare za usavršavanje (prekogranična razmjena znanja), pokazne vježbe spašavanja civila i slično.

Središte za usavršavanje u vatrogastvu i civilnoj zaštiti imat će podržnicu u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, u Kuli Norinskoj, čija je namjena prevencija požara i drugih opasnosti u dolini Neretve i okolici. Centar za obuku snaga vatrogastva i civilne zaštite u Kuli Norinskoj doprinijet će sigurnosti doline Neretve kao i boljoj pripravnosti žurnih službi. Značajni napori već su posvećeni sudjelovanju građana u procesima planiranja i upravljanja rizikom kroz različite kampanje podizanja svijesti. Ova dva Centra u Hrvatskoj u konačnici će uspostaviti stalnu prekograničnu suradnju s Belvedere di Fabriano Training Parkom (regija Marche) u Italiji, koji će ovim projektom također poboljšati svoju infrastrukturu.

Procijenjeni proračun projekta FIRESPELL je preko 120 milijuna kuna, od čega se oko 65 milijuna kuna odnosi na aktivnosti u Splitsko-dalmatinskoj županiji, najvećim dijelom na izgradnju i opremanje centra na Vučevici. Projekt završava krajem ove godine, a kolika je njegova vrijednost može se isčitati i iz objave na službenim stranicama Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU gdje stoji da je upravo ovaj projekt, sufinanciran iz Europskog fonda za regionalni razvoj, financijski najvrijedniji. Pripremu za projekt je odobrila Regionalna agencija DUNEa u sklopu provedbe projekta 'Znanjem do EU fondova'.

Dražen Najman

(Članak je objavljen u okviru programa poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije)

(Dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora)

Prijava na newsletter

